

SPOMINSKI DNEVI

Na današnji dan 1. 1869 je umrl v Celovcu Anton Jančič, kulturni delavec na slovenskem Koroskem.

V čigavem interesu?

Resnično ne vemo, zakaj se je "Demokracija" zalepila na naš članek o izpajnanju čl. 8 Spomenice o soglasju. Tu gre za pomoto, o pravi Agnettovo glasilo, ko je vendar popolnoma jasno, da besediča sprejeto v čl. 8 brez natančnejše oznake ne more pomeniti nič drugega kot pred podpisom spomenice, tj. pred 5. oktobrom 1954. Ta razlaga ni samo edina pravilna, temveč tudi edina v interesu jugoslovanske etnične skupnosti v Trstu.

No, list pa prihaja na podlagi povesne samovoljne razlagalnice, ki nam ne more do zaključka, da brez razjasnitve čl. 8 nimamo takoj rešeno nobene praktične vrednosti. Sprudeno dejstvo, da je v Trstu, tudi med uradniki, ni krog, ki dovolj sovranski vseh, kar je slovansko in jugoslovansko, ki bi najraje slehernemu našemu človeku vzeli vse pravice, je gornja trditve "Demokracije" zares neizdržna.

V čigavem interesu je torej zanikati praktično veljavnost čl. 8 (brez razjasnitve) in proti interesom naše etnične skupnosti razmišljati, kaj je upravičenost in kaj neupravičenost.

Na to vprašanje naj odgovori vsak čitatelj "Demokracije" sam... Pripravniki jugoslovanske etnične skupnosti, ki nimajo v svojih izkaznicah zapisano, da so italijanski državljani, če so imeli na dan 4. oktobra 1954 rezidenčno v izmed občin Tržaškega ozemlja, pa naj le vložijo ono pismo izjavno pri vladnem generalnem komisariatu, v kateri naj izjavijo, da se poslužujejo čl. 8 z vsemi učinki.

Sindikalno zborovanje v Skednju

V torek ob 16.30 na prostroru pred železarno ILVA v Skednju, in sicer med ulicama San Lorenzo in Selva in Giardini, sindikalno zborovanje, kateremu bodo prisotni vsi delavci, ki bodo vložili vprašanje o odškodnini za menzo.

OB SESTANKU IZVRŠNE KOMISIJE DELAVSKE ZVEZE

Proti izsiljevanju delodajalcev in za demokratsko sestavljanje list

V listah za volitve tovarniških odborov morajo biti zastopani delavci vseh struj, da se jim omogoči čimboli uspešno delovanje

16. septembra se je sestala izvršna komisija Delavske zveze, razpravljala o volitvah novih tovarniških odborov in raznih gospodarskih vprašanjih ter sprejela v zvezi z njimi naslednje sklepe:

Komisija je pozvala vključene sindikate, naj v duhu akcijske enotnosti, ki je neogibni pogoj za obrambo delavskih interesov, napnejo vse sile, da dosežejo s sindikati druge sindikalne organizacije, da se bodo volitve razvijale v naslednjih razmerah:

a) odločen odpor proti vsakemu nedopustnemu mešavanju ravnateljev podjetij z namenom, da bi izsiljevali slobodno voljo volivcev; b) čimboli demokratsko sestavljanje enotnih list kandidatov raznih sindikalnih struj na osnovi skupnega programa obveznosti in zahtev;

c) obveznost, da ostanec novi tovarniški odbori po volitvah enotni ter da ne bo noben ločen pogajanje niti ločenih sporazumov z delodajalci.

Izvršna komisija je tudi sklenila, da bo zahtevala sklenitev sestanka s predstavitelji Zveze industrijev, na katerem bodo proučili mešavanje delodajalcev v volitve tovarniških odborov.

Komisija je razpravljala tudi o ustanovitvi proste cone o mednarodni konferenci za tržaško pristanišče, o zahtevi po novih pomorskih progah, o ustanovitvi odbora za zaščito tržaških interesov in o obnovitvi odbora in predsedstva Zbornice za trgovino, industrijo in kmetijstvo.

Glede integracije proste cone je poudarila da se mora ukrepati za njeno uspešno okrepitvi in zavzeti množičen obseg. V zvezi s konferenco za tržaško pristanišče je komisija sklenila, da bo zahtevala od vladnih oblasti, da povabijo nanjo tudi predstavitelje tržaških sindikalnih organizacij. V ta namen je poslala dr. Palamari pismo, v katerem ga prosi, naj povede, da bodo na konferenco povabljeni tudi zastopniki delavcev.

Junija letos je prišla na policijo prijavi trgovca Jelusica, v kateri je tožilec obtoževal 41-letnega Giuseppea Anica od Sv. M. M. sp. izdajanja menic in izdajanja karte, ki jo je imel v lasti, kar je bilo v nasprotju z zakonom. Tudi pri prijavi je bila prva v dolgi seriji drugih, ki so začeli kapljati na poveljstvo, katero je seveda uvedlo preiskavo, tako so ugotovili, da je Anic z lažnim imenom Giuseppe Perini podpisal menico za 18.000 lir in jo izročil Giuseppeu Sillaniju in končno nekako med decembrom 1954 in januarjem letos podpisal kar 7 menic za vsoto od 3.000 do 5.500 lir. Pri tem je uporabil izmišljeno ime Bruno Perini in vse skupaj izročil Maud Millo vd. Giachelli.

Nadalje je policija odkrila tudi njegovo delovanje kot spretnega goljufa. Tako je n. pr. Pinaata ogrevanil za kupnino proti obljubi, da ga napolno potrebuje za naročeno mu delo in da mu bo vrnil enakega čim bi ga podjetje, pri katerem ga je naročil, pobil. Masec dni kasneje je bil z istim izgovorom dobil drug 30.000 lir vreden ogrevanil, samo da je tokrat obljubil plačilo takoj po instalaciji. Z izgovorom, da mora izvršiti njuna dela, je moč dobil od Giuseppea Anica za 18.000 lir vodovodni pip in drugega materiala, katerega bi vsi tako je obljubil, a seveda ni.

Anic se je na sodišču izgovarjal, da je hotel vse poravnati, a ni mogel zaradi svoje slabega ekonomskega stanja. Bil je lastnik, vsaj tako je trdil, trgovine s pohištvi v ul. Revoltella in skuterje v ul. Revoltella in je tudi od pri delavnici za popravila hladilnikov, vendar mu delo ni prinesalo zaželenega dobička. Morda je tudi res, kar je razlagal obtoženo, vendar mu ni bilo mogoče verjeti, ker je bil že večkrat pred sodiščem in enkrat celo zaradi roparskega napada. Zaradi tega ga je sodišče spoznalo za krivega skoraj vseh obtožb in ga je ena od treh odpadla zaradi aplikacije zadnje amnestije so sodniki kaj hitro razčunali kazni, ki jo bo moral moč, pod pogojem seveda, da mu je ne žanjalo na priziv. Predsedel. Tako so ga obsodili za lažno podpisovanje menic na leto dni in 3 mesece zapora, zaradi prevare pa na leto dni zapora in na 15.000 lir glove. Vsega skupaj bo moral ostati za zapli 2 leti in 3 mesece ter plačati poleg silih stroškov tudi 15.000 lir globo.

Predsed. Fabio; tož. Pascoli; zapisnik: Urbani; obramba: odv. Stradella.

KORISTNA POBUDA ZA STROKOVNO VZGOJO DELAVCEV

26. T. M. SE ZAKLJUČI VPISOVANJE v tečaj za strokovno usposabljanje

Po opravljenih tečajih bodo delavci, ki se bodo specializirali v svojem poklicu, lažje dobili zaposlitev

Pred dnevi smo objavili uradno poročilo o ustanovitvi "Stalnega središča za strokovno vzgojo industrijskih delavcev". Pri tem smo tudi opisali vrsto strokovnih tečajev, ki bodo v tem središču in ki bodo sprito modernih sredstev, racionalnosti naprav ter primernih in obširnih prostorov predlagali v primerjavi z vsemi ostalimi pobudami te vrste v državi.

Pobuda je vsakega naleta in na odobravanje delavcev in tudi delodajalcev, ker omogoča pridobitev strokovne kvalifikacije mladincem, ki si žele naučiti se kakega poklica kakor tudi vajencem in delavcem, ki se nimajo omejenih kvalifikacij. Ustanovitev teh tečajev omogoča mladincem, ki grede prvič na delo, da se lahko vpišejo v dnevne četletne tečaje za urjenje, katerim bodo sledili dvoletni tečaji za usposobitev, v teh strokah avtorski varilci, električni varilci, posluževalci strojev za obdelavo lesa, mizarji za spajkanje, pohištvarji, razstavljalci, mehaniki, radiotehničarji, kleparji, mehaniki popravilavci, zidarji, tesarji, kovinarji, cementni delavci, štukaterji-dekoraterji, slikarji-plekariji-vodovodni uspeševavci in tehniki za ogrevanje.

Tistim, ki so že delali ali, ki delajo in ki že delno obvladajo kakšen poklic, je omogočeno obiskovanje večletnih dvoletnih tečajev za usposabljanje ter se zato lahko pridružijo poklica v krajšem času, kot je določen za dnevne tečaje.

Vladni komisariat je spoznan, da ministrstvo za delo sklenil, ustanoviti take tečaje v Trstu zaradi posebne tukajšnjege položaja, saj dose-etrokovno izboljšanje delavcev, mnogo lažje zaposlitev. Tečaje bo vodila ustanova INAPLI, ki je že izkušena na tem področju in ki je tudi izdelala podrobne programe. Vladni komisariat je prepričan, da se bodo v te tečajih, zlasti v tistih, ki so v zvezi s tiskarstvom, izboljšanje delovne sile, ki hočejo zagotoviti boljšo bodočnost zase in svoje

ze, katerega objavljamo zgoraj v izveščku, je v zvezi z bližnjimi volitvami vsakega zelo važna točka, ki jo govori o čim bolj demokratskem sestavljanju tovarniških odborov raznih sindikalnih struj na osnovi skupnega programa. Ta točka bi morala omogočiti kandidiranje delavcev vseh struj, torej ne glede na sindikalno pripadnost. Edini pogoj pri tem bi moral biti, da nudi kandidat jamstvo, da bo vedno zvest delavski stvari in interesom ter da bo tudi vedno pogumno branil te interese. Če se bo ta točka tudi delavsko izvajala, potem bi morali iz teh volitev zrasti resnični in borbeni odbori, v katerih ne bi smelo biti več trenj, kajti vsi delavci imajo vsaj nasprotni delodajalca skupne interese. V tem primeru tudi ne bi mogli delodajalci seljati razpora, niti iz njega izkoristiti koristi, saj bi delavci, ki bi morali biti vendar vsakega delavca, ki bi bil izvoljen s pomočjo delodajalskega pritiska, sram, kakor bi morali biti sram tudi njegovo sindikalno organizacijo.

Z vespo v pešca

Med vožnjo s kolesom po obmorski cesti je 40-letnega Luigiia Maraschia večer zvečer v Sesljanu močan sunek, vrgel v zrak in nato na tla. Moza, ki je samo o praski po nogah, je rešila, ašim avtom odpeljal v bolnišnico, kjer so ga pridržali na II. kirurškem oddelku. Policijska preiskava je ugotovila, da se je v Maraschia zateklo svojo vespo 28-letni Claudio Presil iz Tržica, za katerim je sedel njegov 27-letni prijatelj in sosedec Livio Pagnoli. Tudi ta dva sta zletela na tla, a sta se sama zatekla po pomoč v tržaško bolnišnico.

O prehrabeni urad prefekture zbira prijave tveganj, ki izhajajo iz prehrabene artikla in ki bodo s svojimi izdelki vključili v italijanski prehrabeni panorami, ustanovljeno v okviru "IV. mednarodne prehrabene konference", ki jo bo v Bologni od 1. do 15. oktobra. Tveganje, ki se za to zanimajo, naj se zjavi na omenjenem uradu zaradi informacij.

Izvršna komisija je tudi sklenila, da bo zahtevala sklenitev sestanka s predstavitelji Zveze industrijev, na katerem bodo proučili mešavanje delodajalcev v volitve tovarniških odborov.

Komisija je razpravljala tudi o ustanovitvi proste cone o mednarodni konferenci za tržaško pristanišče, o zahtevi po novih pomorskih progah, o ustanovitvi odbora za zaščito tržaških interesov in o obnovitvi odbora in predsedstva Zbornice za trgovino, industrijo in kmetijstvo.

Glede integracije proste cone je poudarila da se mora ukrepati za njeno uspešno okrepitvi in zavzeti množičen obseg. V zvezi s konferenco za tržaško pristanišče je komisija sklenila, da bo zahtevala od vladnih oblasti, da povabijo nanjo tudi predstavitelje tržaških sindikalnih organizacij. V ta namen je poslala dr. Palamari pismo, v katerem ga prosi, naj povede, da bodo na konferenco povabljeni tudi zastopniki delavcev.

Junija letos je prišla na policijo prijavi trgovca Jelusica, v kateri je tožilec obtoževal 41-letnega Giuseppea Anica od Sv. M. M. sp. izdajanja menic in izdajanja karte, ki jo je imel v lasti, kar je bilo v nasprotju z zakonom. Tudi pri prijavi je bila prva v dolgi seriji drugih, ki so začeli kapljati na poveljstvo, katero je seveda uvedlo preiskavo, tako so ugotovili, da je Anic z lažnim imenom Giuseppe Perini podpisal menico za 18.000 lir in jo izročil Giuseppeu Sillaniju in končno nekako med decembrom 1954 in januarjem letos podpisal kar 7 menic za vsoto od 3.000 do 5.500 lir. Pri tem je uporabil izmišljeno ime Bruno Perini in vse skupaj izročil Maud Millo vd. Giachelli.

Nadalje je policija odkrila tudi njegovo delovanje kot spretnega goljufa. Tako je n. pr. Pinaata ogrevanil za kupnino proti obljubi, da ga napolno potrebuje za naročeno mu delo in da mu bo vrnil enakega čim bi ga podjetje, pri katerem ga je naročil, pobil. Masec dni kasneje je bil z istim izgovorom dobil drug 30.000 lir vreden ogrevanil, samo da je tokrat obljubil plačilo takoj po instalaciji. Z izgovorom, da mora izvršiti njuna dela, je moč dobil od Giuseppea Anica za 18.000 lir vodovodni pip in drugega materiala, katerega bi vsi tako je obljubil, a seveda ni.

1.349 Tržačanov

že ima propustnico

Po zadnjih podatkih, ki smo jih dobili včeraj na tržaški kvarturi, je doslej vložilo že 1.349 Tržačanov in okolice prošnje za prehod na jugoslovansko območje. Tržaška kvartura je od teh prošnje prejela 4.711, kar pomeni, da so toliko propustnic poslali jugoslovanskim oblastem v vidiranje medtem ko so Jugoslovani vrnilli Italijanom 1.349 vidiranih propustnic.

Jugoslovani pa so doslej poslali tržaški kvarturi v vidiranje 1.686 propustnic, od katerih je bilo vidiranih in vrnjenih Jugoslovanom 1.004.

V teku včerajšnje dneva je bilo na kvarturi in na okoliških komisariatih javne varnosti vloženo 423 prošnje za prehod na jugoslovansko območje. Na skofjskem bloku so italijanski mejni organi izročili svojim jugoslovanskim kolegom v vidiranje 464 propustnic, medtem ko so Jugoslovani izročili v vidiranje 234 propustnic. Včeraj niso niti eni drugi vrnilli vidiranih propustnic.

Tajništvo Kmečke zveze obvešča vse dvolastnike, ki nameravajo sekati drvo na jugoslovanskem teritoriju, da morajo takoj vložiti zadevne prošnje na godarsko upravo v Sežano oziroma v Koper.

Za vsa pojavnja naj se pri- zideži območje na Kmečko zvezo v Trstu, Ulica F. Filzi 10-I.

Tajništvo Kmečke zveze obvešča vse dvolastnike, ki nameravajo sekati drvo na jugoslovanskem teritoriju, da morajo takoj vložiti zadevne prošnje na godarsko upravo v Sežano oziroma v Koper.

Za vsa pojavnja naj se pri- zideži območje na Kmečko zvezo v Trstu, Ulica F. Filzi 10-I.

Tajništvo Kmečke zveze obvešča vse dvolastnike, ki nameravajo sekati drvo na jugoslovanskem teritoriju, da morajo takoj vložiti zadevne prošnje na godarsko upravo v Sežano oziroma v Koper.

Za vsa pojavnja naj se pri- zideži območje na Kmečko zvezo v Trstu, Ulica F. Filzi 10-I.

Italijanska delegacija za mešano komisijo videmskega sporazuma

ANSA sporoča, da je italijanska vlada imenovala svoje predstavnike v stalno mešano komisijo, predvideno v čl. 32 nedavnega jugoslovansko-italijanskega sporazuma o območnem prometu, katere naloga bo zagotoviti redno izvajanje norm videmskega sporazuma.

Italijanska delegacija sestavljajo za zunanje ministrstvo dr. Fabiani, namestnik ura, dr. Zaccaria, pri gen. komisariatu v Trstu (namestnik odv. Guido Gerin), za notranje ministrstvo dr. Andreassi (namestnik dr. Piccini), za finančno ministrstvo dr. C. Quilvina (namestnik dr. A. Micheluzzi).

Vojaška ceremonija v vojašnici na Opcinca

Julij, 19. t. m. ob 10, uri bo v vojašnici 82. pehotnega regimenta "Torino" na Opcinca vojaška ceremonija za vključitev oddelkov razpusenih tržaške skupine (Raggruppamento Triestino) v pehotno divizijo.

Kar daš za "Dijško Matice", daš za bodočnost svojega naroda.

"Polgore". Ceremonijo bo vodil poveljnik divizije "Polgore" gen. Giorgio Nordio. Po tej ceremoniji bo gen. Nordio v spremstvu delegacije oficirjev položil venec k spomeniku padlim.

Med vožnjo s kolesom po obmorski cesti je 40-letnega Luigiia Maraschia večer zvečer v Sesljanu močan sunek, vrgel v zrak in nato na tla. Moza, ki je samo o praski po nogah, je rešila, ašim avtom odpeljal v bolnišnico, kjer so ga pridržali na II. kirurškem oddelku. Policijska preiskava je ugotovila, da se je v Maraschia zateklo svojo vespo 28-letni Claudio Presil iz Tržica, za katerim je sedel njegov 27-letni prijatelj in sosedec Livio Pagnoli. Tudi ta dva sta zletela na tla, a sta se sama zatekla po pomoč v tržaško bolnišnico.

Poskus samomora 17-letnega dekleta

Kaj je prišlo včeraj okoli polne vedne se je prijavila v bolnišnico 17-letna deklica, ki je bila v bolnišnici, da je stekla domov in hotela narediti samomora, verjetno, kaj ne bo mogel ugotoviti. Dejstvo je, da je deklica bilo na dvorišču hiše, v kateri stane, in je s svojimi prijatelji, Biorin pa je nekoliko drugačna, kot druge dnevi, po navadi je bila vedno vesela in razposajana, včeraj pa je bila žalostna in tiha. Okoli polne se je poslovala in odšla v stanovanje. Čez nekaj časa je hotelo neko deklica iti v Skednji.

IZPRED KAZENSKEGA SODIŠČA PODPISOVAL JE MENICE z lažnim imenom in brez kritja

Poleg tega je tudi kupoval razno blago in ga nikoli ni plačal - Obsojen je bil na dobri 2 leti zapora

držal besede, izplačal po končnem delu. Med decembrom lani in januarjem letos pa je izjavil od Maud Millo vd. Giachelli, s pretezo, da je prijatelj njegove očeta in lastnik neke delavnice, kar dve tako imenovani automski povi in s tem povzročil ženski 25.000 lir škodo.

Izvedelo se je, da je moč kupoval razne stvari in plačal le kak obrok ter nato izginil brez sledu. Enako se je zgodilo tudi s Curellijem Massimo, ki mu je prodal vedno količino maslinnega olja, za kar mu je le delno plačal in mu končno ostal dolžan 37.490 lir.

Anic se je na sodišču izgovarjal, da je hotel vse poravnati, a ni mogel zaradi svoje slabega ekonomskega stanja. Bil je lastnik, vsaj tako je trdil, trgovine s pohištvi v ul. Revoltella in skuterje v ul. Revoltella in je tudi od pri delavnici za popravila hladilnikov, vendar mu delo ni prinesalo zaželenega dobička. Morda je tudi res, kar je razlagal obtoženo, vendar mu ni bilo mogoče verjeti, ker je bil že večkrat pred sodiščem in enkrat celo zaradi roparskega napada. Zaradi tega ga je sodišče spoznalo za krivega skoraj vseh obtožb in ga je ena od treh odpadla zaradi aplikacije zadnje amnestije so sodniki kaj hitro razčunali kazni, ki jo bo moral moč, pod pogojem seveda, da mu je ne žanjalo na priziv. Predsedel. Tako so ga obsodili za lažno podpisovanje menic na leto dni in 3 mesece zapora, zaradi prevare pa na leto dni zapora in na 15.000 lir glove. Vsega skupaj bo moral ostati za zapli 2 leti in 3 mesece ter plačati poleg silih stroškov tudi 15.000 lir globo.

Predsed. Fabio; tož. Pascoli; zapisnik: Urbani; obramba: odv. Stradella.

POMORSKI IN ŽELEZNIŠKI PROMET V PRETEKLEM MESECU

392.436 TON RAZNEGA BLAGA

v avgustu skozi tržaško pristanišče

Povečal se je tudi promet po železnici - V prvih 8 mesecih letos je promet skozi pristanišče dosegel 3.204.391 ton

V preteklem mesecu je dosegel promet skozi tržaško pristanišče 392.436 ton blaga, kar je za avgust preteklega leta. Tako so v preteklem mesecu izkrcali v tržaškem pristanišču 297.423 ton raznega blaga (195.572 v avgustu lani), medtem ko so na ladje vkrkali 95.017 ton blaga (193.429 ton v avgustu lani). Večji promet skozi pristanišče se je odrazil tudi na železniških prevoznih iz Trsta v zaledje, ki so dosegli 179.936 ton (108.079 ton v avgustu lani), medtem ko je dosegel promet skozi železnico iz Trsta v zaledje 141.611 ton raznega blaga (77.349 ton v avgustu lani), namenjenega v glavnem v prekomorske države.

Tudi promet prvih osem mesecev tega leta je v primerjavi s preteklim letom dosegel letni dosegel količinski običuten porast. Od januarja do avgusta letos so izkrcali skupno 2.474.521 ton blaga proti 1.669.359 tonam v istem razdobju preteklega leta. V preteklem mesecu so izkrcali skupno 729.870 ton raznega blaga proti 656.816 tonam v prvih osemih mesecih lani. Od januarja do avgusta letos je torej znal skupni promet tržaškega pristanišča 3.204.391 ton blaga, medtem ko je dosegel v istem razdobju lani skupno 2.236.175 ton.

Na železniškem področju je položaj skoraj enak, kar kaže na povezano med pristaniščem in železnico. Tako je v preteklem mesecu izkrcali skupno 150.683 ton raznega blaga proti 130.974 tonam od januarja do avgusta lani, medtem ko so v zaledje odpravili 150.683 ton raznega blaga proti 87.599 tonam v prvih osemih mesecih lani. Od januarja do avgusta letos je torej znal skupni promet tržaškega pristanišča 3.204.391 ton blaga, medtem ko je dosegel v istem razdobju lani skupno 2.236.175 ton.

Na železniškem področju je položaj skoraj enak, kar kaže na povezano med pristaniščem in železnico. Tako je v preteklem mesecu izkrcali skupno 150.683 ton raznega blaga proti 130.974 tonam od januarja do avgusta lani, medtem ko so v zaledje odpravili 150.683 ton raznega blaga proti 87.599 tonam v prvih osemih mesecih lani. Od januarja do avgusta letos je torej znal skupni promet tržaškega pristanišča 3.204.391 ton blaga, medtem ko je dosegel v istem razdobju lani skupno 2.236.175 ton.

Deska delavcu na glavo

Z rešilnim avtom se je zatekel v bolnišnico tudi 45-letni Francesco Calamia od Sv. M. M. Sp. katerega so po izpranju rane na glavi in praski na roki odpravili v bolnišnico, kjer so ga pridržali v prognozo okrevanja v 5 dneh. Kakor so izvedeli je možu med delom pri gradnji stavbe v ul. Giacini padla na glavo deska, ki je priletela s 15 metrov višine.

Z nožem je grozil sestanovalki in sinu

Pred dnevi je nekdo po telefonu sporočil policijskim organom, da je nastal v nekem stanovanju v ul. dei Mirli 11 prepri, ki se je spremenil v pravičar prepri. Agenti so se zatekli v stanovanje in ugotovili, da je prepričar postal med 6-letnim Pietrom Lonziarjem, njegovo sestanovalko 63-letno Santo Granhono in njenim sinom 19-letnim Claudiom, pri čemer je prvi grozil onima dekletom, da je bil silovalec na mizi.

Ker sta imela Lonzar in Granhono majhne rane na roki oziroma na prstu so ju odpravili v bolnišnico, od koder pa so ju zdravniški pomočniki odpravili v prognozo okrevanja v 5 dneh. Lonzar je bil silovalec na mizi, Lonzar je bil silovalec na mizi, Lonzar je bil silovalec na mizi.

Od včeraj do danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 17. septembra t. l. se je v Trstu rodilo 6 otrok, umrlo je 6 oseb, porok pa je bilo 7.

POROČILO SO SE: inženir Umberto Lidoro Rebeco in zdravnik Giovanni Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP Remo Specogna in gospodinja Amalia Flego, delavca Aldo Antonelli in uradnica Giovanna Danilini, mehanik Dean Lonie Anderson in gospodinja Miranda Benussi, razpisatelj Alifere Penzo in gospodinja Adriana Boscolo, natakar Romeo Aresio in delavka Maria Busani, agent CP

OB KONGRESU JUGOSLOVANSKIH KNJIŽEVNIKOV V OHRIDU

Kljub popolni svobodi ustvarjanja književnost ostala revolucionarna

V prvih letih po revoluciji je prevladovala lirika, danes pa je močnejše pripovedništvo, dočim je drama še vedno šibka.

Ti dni je v Ohridu v Makedoniji kongres Zveze književnikov Jugoslavije. Ob tej priložnosti je podpredsednik zveze in hkrati tudi predsednik Združenja književnikov Srbije Milan Bogdanović odgovoril sodelavcu agencije je Jugopres na nekaj vprašanj o razvoju in stvaritvah jugoslovanske književnosti v zadnjih desetih letih. Tu bomo na kratko povzeli nekaj misli iz tega intervjuja.

Smu ob koncu prvih desetih let življenja nove Jugoslavije, ki jo je rodila revolucija in ki gradi socializem. Najzadnilejše obeležje te dobe je to, da je revolucionarna in socialistična v prvi fazi organiziranja življenja na teh temeljih. Ta o-

področjih jugoslovanskega sodobnega življenja in morda je najbolj v književni ustvarjalnosti, ker je to odraz življenja svoje dobe. Zato lahko govorimo o tem prvem desetletju jugoslovanske književnosti že kot o zaokroženem obdobju. Revolucionarne težnje v jugoslovanski literaturi so se pojavljale že v obdobju med obema vojnama, vendar so prišle do živga in politično ter umetniško močno dejavnega izraza v času narodnovobodilne borbe. Toda šele v novi, socialistični Jugoslaviji se literatura organizirano vključuje v samo atmosfero novega življenja.

Jugoslovansko književnost v dobi revolucije in grad-

sebnosti značilnosti. Ta se ni razvila v novem procesu tako, da bi popolnoma prekinila kontinuiteto iz preteklosti. V tem se ona bistveno razlikuje od književnosti v Sovjetski zvezi, ki se je po oktobrski revoluciji popolnoma spremenila. V SZ so hoteli, da bi re- revolucionarni poti oživela abstraktna predpostavka o proletarski kulturi, še preden se je ustvarila tradicija proletarske družbe. To se je kmalu pokazalo za zgrešeno. V Jugoslaviji pa je književnost v revolucionarnem obdobju nadaljevala s svojo ustvarjalnostjo, tako, da »je oprla na najbolj pozitivne in najprej jugoslovanske tradicije«. Najnovejša jugoslovanska književnost je, brez dvoma, v pre-

nazadnjastvo. Pri tem pa je treba poudariti, da je jugoslovanska književnost kljub vsej tej široki popolni slobodi umetniškega ustvarjanja ohranila svojo revolucionarnost. In zato je verjetno, da je Jugoslavija edina socialistična država na svetu, katere književnost se lahko pohvali s to zares veliko značilnostjo.

Popolna sprostitve navdih in ustvarjalnih metod je omogočila veliko raznovrstnost v književnih pogledih in ustvarjalnosti. V jugoslovanski književnosti danes naletamo na književna stališča in dojemanja, ki o značilnosti za vso svetovno književnost. In glede tega ni jugoslovanska književnost v nobenem navedenem

Režiser Giuseppe De Santis

*Njegovo mnenje o jugoslovanski filmski proizvodnji - «S posebnim zadovoljstvom in vne-
mo bi se lotil filma iz dni vaše revolucije, ki čutim da nie najgloblje spoštovanje»*

bo z večjo pozornostjo pripraviti scenarij, izdelal svoj bodajo film mnogo bolje. Vidi se, da je film ustvarjal nadarjen režiser, ki pa mu je v omenjenem delu primanjkovala resna režiserska priprava materiala, ki ga je imel obdelati. To je bilo velik razlog, da je film učinkovito nekoliko otroško in natanko od avtorcev, ki so najbolj ugajal Marijan Lovrič, ki je bil podal lik doktorja. Prav tako mi je film ugnjal deklo (Nadja Podgorenj), dasi je bila nje vloga v tem filmu slabo postavljena. Končno je De Santis dejal, da je navzlic vsemu največja vrednota filma »Etnološki muzej«.

ne samo s svojo legato, Ta-
ko bi lahko imenovali vsi
vrsto igralcev in igralrk, ki
se mu imajo zahvaliti za
svoje uspehe, kot n. pr.
Lucia Bose, Marina Vlady,
Carla Del Poggio, Marcello
Mastroianni, Paolo Stoppa
itd. Zraven tega treba ome-
niti, da je De Santis sode-
loval tudi pri izdelavi več
scenarijev, ki so jih rea-
lizirali drugi, kakor tudi pri
režiji nekaterih dobrih fil-
mov, ki so jih režirali drugi
gl.

Pred kratkim je tega za-
služnega italijanskega film-
skega ustvarjalca obiska
dopisnik zagrebškega »Vjes-
nika«, da bi ga povprašal
o njegovem delu in bodo-
čih načelih. Takoj mu je
postavil vprašanje, kakšno
je njegovo mišljenje o ju-
goslovanskem filmu »E-
dr. M.«, ki so ga nekaj dni
pred tem predvajali na ju-
goslovanskem televizijskem
štvu za rimske kulturne de-
lavce.

»V prvi vrsti upoštevam
da gre v tem primeru za
pruo delo mladega režiser-
ja«, je rekel De Santis.
»Prepričan sem, da bo re-
žiser »Ešalona Dr. M.«

okritju njegovega režiserja.

Ko ga je jugoslovanski dopisnik povprašal za mnenje o filmu *Poslednji most*, se je De Santis o njem zelo pohvalno izrazil. Posebno je pohvalil kvaliteto rešitve in vlogo igralkice Marije Schell. Film je primerjal z najboljšimi povojnimi stvaritvami, obravnavajočimi vojno temo. Pristavil je, da se mu zdi škoda, ker ni bila v filmu obdelana jugoslovanska tema, ampak je ta samo v tesni zvezi z borbo jugoslovanskega ljudstva.

Jugoslovanski dopisnik se je zatem zanimal, čemu je prenehal s snemanjem svojega najnovejšega filma. De Santis je odgovoril: »Ker cenzura ne garantira, da bo izdala dovoljenje za njegovo predvajanje. To je tudi povzročilo, da so producenti prenehali vlagati denar v film. Slo je za zanimivo zgodbo, ki se dogaja v neki suvereni tuzi. Vsebinsko bi bila tu: Vas je brez poti, ki bi po njej lahko vozili avtomobili in kamioni. Vzeti nadaljnji razvoj pa je nemogoče brez dobre ceste.

«Sopotnika» na Štajerskem in Koroškem

Kako so nekateri člani SNG izrabili svoje počitnice

delje 25. t.m.
Naj poudarimo, da je bilo stvarjenje zelo naporno. Predvaja sama traja skoraj tri ure — in kot se obiskovalci povenškega narodnega gledališča v Trstu spominjo, nastopila ves čas samo Drolčeva in kakeš. Da bi zmanjšala stroške gostovanja, sta nastopala tudi brez šepetala. Poleg tega je bilo treba voditi račun o organizaciji poramenznih nastopov, ponekod sta morala pomagati celo pri postavljanju odra itd. Odhod je bil vedno že zgodaj popoldne, predstavah so si pa člani domaćih prosvetnih društev bili še v dolžnost, da priprejo njima na čast družabni večer, ki se je po navadi začel nekoliko pozno v noč. Toda ni bilo časa za tega naravnost. Predvaja sta se najprej menjevala v istem, najprejnjemu obiskovalcu v komedijo, ki je pelala še v Trstu uspešno, ter se izšla krog novih poznavalcev in prijateljev gledališke umetnosti.

Za režiranje v gledališču v Kranju in Mestnem gledališču v Ljubljani je porabil svojo počitnice tudi režiser SNG Trste Jože Babig. Tako je iziral v Kranju Krakeve Celijske profesor v Mestnem gledališču po *Utronu* Čehova, ki se omenimo, da bo v Trstu še urešeno. Oboje bo v Trstu še urešeno. Oboje bo v Trstu še urešeno.

Kongres slavistov

Na međnarodnem sastanku slavištv, ki se je začel 15. t. m. v Beogradu so izvolili slavištvni odbor. Za njegove člane so bili izvoljeni: profesor Aleksandar Belić, za namestnika pa profesor Antun Barac; sovjetski profesor Vinogradov (namestnik profesor Borikowski), poljski profesor Lcar-Slawniski (namestnik profesor Doroszewski), češkoslovaški profesor Hazarenek (namestnik profesor Dolansky), francoski znanstvenik profesor Mason (namestnik profesor Vaillant), bolgarski slavišt profesor Georgijev (namestnik profesor Dinekov), angleška znanstvenica profesor Elizabeth Hill (namestnik profesor Mathieu), nadalje profesor Jacobson (ZDA), namestnik profesor Leničić, profesor Stander Petersen in njegov namestnik profesor Gunnarsson (skandinavski države), profesor Mauer, namestnik profesor Lo Gatto (Italija), profesor Petropci (Romunija), namestnik profesor Kneza (Madžarska) in profesor Vasmer (Zah. Nemčija).

PREJELI SMO

Iskandinavske džave), profesor Mager, namestnik profesor Lo Gatto (Italija), profesor Petropici (Rumunija), namestnik profesor Kneza (Mađarska) in profesor Vasmer (Zah. Nemčija) z na

S potovanja po Zahodni Nemčiji: v Muenchenu so se vidne posledice minule vojne

ŠE NEKAJ VTIŠOV TRŽAŠKEGA ŠTUDENTA S POTOVANJA PO ZAHODNI NEMČIJI

Odnos Nemca do knjig in publikacij se močno odraža v številnih in dobro opremljenih knjigarnah

Vsem je znano, da znajo Nemci izdajati zelo lepo vezane in opremljene knjige. Njihova skrb za red in urejenost tudi na tem področju pa ni nekaj novega, ampak sega že v preteklost. V mnogih naših hišah bomo lahko še danes dobili precej šolskih knjig v nemškem in tudi v slovenskem jeziku, ki so bile izdane tako pred prvo svetovno vojno, kot med njo pod habsburško vladavino. In prav te medvojne knjige s šolskega področja so tako lepo in trdno vezane, da se lahko čudimo skrbni in možnosti, ki jo je imela medvojna Avstrija, da je izdajala take knjige. Z druge strani pa se spominjamo na knjige, ki smo jih dobivali med zadnjo vojno, knjige s takimi platnicami, ki so se po tednu dni raztrgale. In to kljub te-

mu, da so bile možnosti papirnega trga večje, čeprav so tudi potrebe narasle. Vsi se čudimo, ko vzamemo v roke slovenske knjige, ki prihajajo v tolikem številu na trg. Vsaka je lepa od druge. Oprema in vezava prvovrstna. V primeri z italijanskimi knjigami so slovenske stokrat boljše. Italijani namreč ne polagajo tolike važnosti za knjige, kar dokazuje ne samo oprema knjig, ampak tudi njihova naklada, ki je zelo majhna. Kar se opreme tiče pa moramo izvesti iz zgornjih stavkov nekatere luk-suzne izdaje, ki so prvovrstne.

Kljub izpolnjenosti slovenskih knjig, jih večina nemških izdaj še nadkrijuje. Nemške knjige so tudi danes zelo lepo opremljene. Vezava je odlična. Nemci pač, kot vsi severni narodi, polagajo veliko važnost na knjigo in skoro ne najdemo Nemca, ki ne bi imel doma lepo urejene knjižnice. Zaradi tega pa polagajo založniki tudi tolikšne skrbi na knjige, ker so pač naklade zelo visoke. V vsakem se tako majhnem mesecu v Nemčiji moro videti polno knjigarn, ki so skoro bolj potrebne kot trgovine kruha. V nekaterih krajih so knjigarne odprte tudi zvečer, da služijo tistim ljudem, ki čez dan delajo. Podnebje ali zvečer so knjigarne vedno polne.

Iz razstavljenih oken knji-garn pa je tudi razvidno, kam se najbolj nagibajo čitatelji. Poletni izlet skozi Zahodno Nemčijo, mi je dokazal, da je okus Nemcev v različnih krajih in tako v velikih mestih kot v podeželskih trgih več ali manj enak. Tako v Bonnu kot v Muenchenu, tako v Koelnu kot v Nuerenbergu je v poletnem času veliko povpraševanje po turističnih knjigah in po zemljepisnih kartah. To je nedvomno dokaz, da so Nemci vztrajni turisti in da mnogo potujejo. Če ima knji-garna dve izločeni okni, je eno brez dvoma natrpano z vsemi mogočimi turističnimi knjigami in zemljepisi. Vidi-mo se debeli baederki, ki služijo kot nekakšen hitri vodič po raznih deželah kot tudi velike mape s slikami spomenikov kakega znanega mesta; poleg najbolj podrobnih avtomobilskih kart, ki stanejo kot kup mark vidimo splošne karte za nekaj penigov. A tudi slednje so zelo podrobno izdelane. Poleg avtomobilske karte Bavarske najdemo obširno knjigo o Jugoslaviji v dveh delih, poleg debele mape o Rimu najdemo vodiča po Danski. Razstavljene knjige so v vseh mogočih jezikih, morda manjka samo kitajščina. Brez dvoma so kake publikacije o inozemskih spomenikih bolj popolne kot kakšne lokalne publikacije. V razgovoru, ki sem ga imel z nekim knjižničarjem v Frankfurtu, mi je izjavil, da je zanimanje za tovrstne pu-blikacije zelo veliko skozi ce-lo leto in da tvori njihova prodaja precejšen odstotek njegovega dohodka. Nemci i-majo namreč navado že po-zimi kupiti turistične priroč-nike in natančno prebrskati pot, ki jo bodo napravili v juliju ali avgustu. Tradicio-nalna je za n. pr. postaja slika nemškega ali angleškega turista v Benetkah z baeder-kerjem v rokah in ki ve več o raznih spomenikih kot pa razni certerion.

Druge vrste knjig, ki zelo zanimajo Nemce so razne pu-blikacije o raznih cvetlicah. Nemci imajo namreč veliko

ljubezen do gojenja cvetlic in jih zaradi tega gojijo zelo nastrtno. Poleg teh knjig dobimo se-veda romane, med katerimi so vsi najnovejši, ki so do-živeli povsod uspeh. Nikdar pa nisem mislil, da je tudi današnja nemška literatura ze-lo bogata. Na knjižnih poli-cah knjigarn je namreč polno, skoro bi rekli prepolno knjig-modernih pisateljev. Seveda niso pozabljeni prejšnji pi-satelji, ki so tudi bogato za-stopani.

Malinsko slovitvo pa je tudi zelo bogato. Imamo naj-različnejše izdaje vseh mo-gočih pisateljev z vseh stra-ni sveta. Tak literatura brez-dvoma vzgaja mladino in jo ohrani od kvarnega vpliva raznih agornalnov, kot se do-gaj pri nas.

Seveda bi si ne znali pred-stavljati Nemca brez tehnič-nih knjig. Teh je cela vrsta in

bi bila izguba časa in prosto-ra njihovo naštevaje, saj je znano, da imajo prav Nemci eno izmed najbolj bogatih, morda najbolj bogato tovrstno literaturo na svetu. Poleg tehničnih knjig pa vidimo v večjih knjigarnah polno stro-kovnih, zgodovinskih, filozof-skih, slovnostnih, zemljepisnih knjig; samo bežen pogled na ogromno število vseh teh raz-novrstnih knjig nas prepriča, da je tisto, kar imamo mi, ma-lenkost v primerjavi s tolika-nim bogastvom.

In ne smemo misliti, da so tke strokovne knjige mono-pol kakega ozkega kroga iz-obražencev. Zelo so razšire-ne tudi med preprostimi lju-dstvom. Sicer pa obstaja tudi v Nemčiji neka ovira za še večjo razširitev knjig, ovira, ki je lastna vsej Evropi: vi-vočena cena posamezne knjige, ki je občutna kljub nemškemu visokemu standardu.

FILATELISTIČNI KOTIČEK

ZNAMKE SAN MARINA pomemben dohodek za državo

Znamke so danes brez dva-ma precejšen vir dohodkov za poštne uprave, posebno se, če to lepo izdelane. Nekateri majhne države so takoj uvi-dele v razvoju filatelije lep vir dohodkov za svoje revne blaginje. In vsem je znano, da izdajajo državice kot San Marino, Vatikan, kneževina Monaco, Andora, Luksemburg in Liechtenstein mnogo znamk, ki so vse lepo izdelane, tako da je zanimanje zanje zelo veliko. Medtem ko gre večina znamk v velikih državah v poštne namene, to je v fran-katuru, imamo v majhnih državah obraten proces. Tu u-porabijo le neznaten odstotek znamk za frankaturo — to za-razda majhnega števila pri-lovalstva — in večina znamk gre v tujino. Republika San Marino zasluži letno od pro-daje znamk v filatelistične na-mene — to je brez znamk, ki se uporabijo za frankaturo — okrog 70 milijonov lir, ki tvorijo deseti del vseh dohodkov državnice.

Poštni urad te državnice je zelo dobro organiziran in ima nad 5000 naročnikov na vse novosti, ki so raztreseni po vsem svetu. Poleg vseh teh naročnikov pa odkupijo fili-telistični trgovci velike količine znamk, gotovi, da jih bo do tudi prodali in seveda pri tem tudi zaslužili. V San Ma-rinu prihaja veliko turistov, ki jih zanima bolj starodavna republika kot pa tamkajšnji spomeniki. To je tudi precej-šen vir dohodkov za držav-ljane San Marina, saj je zelo razvita trgovina turističnih spomenikov. V vseh trgovinah spomenikov, pa tudi v vseh knjigarnah, trafikah in dru-god nudijo tuju razglednice, na katerih so že nalepljene številne znamke, ki pa ne spaj-dajo samo k zadnjim izdajam, ampak mnogokrat tudi k sta-rejšim. V San Marinu obstaja namreč zakon, po katerem so vse znamke republike ved-no veljavne. Tako lahko da-danes nesemo na pošto razgled-nico ali pismo z znamkami preteklega stoletja in uradni-kam jih bo žigosal brez ugo-vorov.

Seveda se tako frankiranje ne izplača, ker stanejo stare znamke precej. Znamke San Marina so torej vedno veljav-ne za frankiranje, a ne vse; ena serija je izvezta. Je to serija iz leta 1943, ki je bila posvečena časopisom male re-publike. Na slikah teh znamk so naslikane glave lokalnih časopisov in revij, med kate-rimi je tudi glava časopisa «Il Popolo Sanmarinese», ki je bil glasilo lokalne fašistič-ne stranke. Edino nato to se-rijo je zaviralna operacija in bila je vzeta iz prometa.

Na velikem številu znamk San Marina se odraža njego-va zgodovina. Leta 1943 so hoteli v San Marinu proslavi-ti tudi z znamkami 20-letni-voznega fašizma na oblast. Fa-šizem pa se je žrušil pred iz-dajo te serije najprej v Itali-ji, nekaj dni nato pa še v San Marinu. Znamke pa so bile že tiskane in stroški za-nje so bili veliki. Zaradi tega so prečrtali prejšnji napis in pretiskali znamko z »28 Lu-glio 1943 — 1942«, kar je spo-minjalo na 300-letnico ustano-vitve republike. Tako se je državna blagajna izognila iz-gubi in je pri tem še zaslužila, ker je ta serija vzbujala senzacijo. Mnogo sanmarin-skih znamk je posvečenih Ga-ribaldiju, ki se je tu ustavil na pohodu iz Rima v Benetke. Tudi Napoleonovih časov se sanmarinske znamke spomi-njajo.

Po zadnji točki so izdali znamke z grbi tamkajšnjih mest in trgov. V velikem šte-vilu sanmarinskih znamk pa zasledimo tri gradove Monte Titano. Nekateri znamke so bile posvečene pokojnemu a-merikemu predsedniku Roo-seweltu, nekatere stoletnici prve ameriške znamke, druge pa organizaciji Unrra. Prva

leta po vojni je bilo preče-jnje prijateljstvo med San Ma-rinom in Ameriko. Potem pa so prišle na oblast levčarske stranke.

V zadnjih letih so izdali v San Marinu precej športnih znamk, še več znamk pa s krajevnimi motivi, kar brez dvoma služi popularizaciji tu-rizma. Levčarska vlada pa ni izdala še propagandnih znamk, kot je v navadi v vzhodnoev-ropskih državah. Morda bo to napravila sedaj, ko so komu-nisti in socialisti dobili trd-nejšo večino.

Nekaj pa moramo poudari-ti pred zaključkom tega čla-nka. Sanmarinske znamke ti-skajo v državni tiskarni Polo-grafico v Rimu z istimi stroji, ki tiskajo italijanske znamke. Kljub temu pa so sanmarin-ske znamke lažje in bolj iz-delane. Republika pač skrbi za to, ker tvori ravno prodaja znamk dober odstotek njenih dohodkov. In italijanske fili-telistične revije so večkrat, posebno pa v zadnjem času, opozorile italijanskega poštne-ga ministra na to okolnost, a zdi se, da brez uspeha.

Romani za reklamo

Max Miller je ameriški pi-satelj, ki je že dve leti znan bralecem «Magazina» kot pi-sec sentimentalnih in tudi sol-zavih zgodb o malih ljudeh. Doslej je napisal 23 knjig, s katerimi je precej zaslužil. Njegovo najnovejšo delo «Zem-lja govori» pa je povsem dru-gačnega. To je roman o petro-lejski industriji, napisan v lahkem, za Millerja značilnem zabavnem slogu, toda izzveni kot reklama. Ta knjiga je zna-čilna za čedalje pogostejši po-jav v ameriški založniški de-javnosti, saj je v pravem smi-slu komercialna knjiga zna-čnega pisatelja. Miller je na-pisal to svoje delo za indu-strijski koncern Dupont, ki ga je naročil, ker je menil, da bi «mogla biti nova osveto-jujoča knjiga v veliko korist petrolejski industriji». Kon-cern je zavaroval založnika pred morebitno izgubo s tem, da je 2100 luksuzno opremlje-nih izvodov razdelil med svo-je nameščenice. Za približno šest mesecev dela je prejel Miller okoli 25.000 dolarjev.

Nekatera ameriška založ-niška podjetja izdajajo ko-mercialne «romane», ki jih fi-nansirajo določene družbe v tem smislu, da kupijo 2.000 do 50.000 izvodov. Vendar si založniška podjetja prizade-vajo, da bi ne izdala več kot tri take knjige na leto.

Založniki se opravičujejo, da jim knjige, pri katerih je do-biček zagotovljen, omogočajo izdajo knjig umetniške vred-nosti, a ni gotovo, da bodo te knjige dosegle tudi komer-cialni uspeh. Prav tako se o-pravičujejo tudi pisatelji ko-mercialnih romanov. Pravijo, da jim pisanje takšnih knjig zagotavlja finančna sredstva, ki so jim potrebna, če se ho-čejo posvetiti pravi književ-nosti.

NEKAJ MISLI PRED SKORAJŠNJIM ZAČETKOM NOVEGA ŠOLSKEGA LETA

Visoka šolska taksa onemogoča študij dijakov revnih staršev

Od 410 lir se je taksa povišala najprej na 4.500, letos pa bo treba plačati že 5.400 lir vpisnine za študij na srednjih šolah - vprašanje učnih načrtov

Izpitni so že za nami. Niso se še posušile solze na licih naših dijakov, ni še zamrlo razposajeno veselje srečnejših in bolj marljivih, že je spet govora o šoli in o nadaljnjem učenju. Pred nami ni nič drugega, kot prestopiti prag prihodnjega šolskega leta. In v tej kratki dobi bo še marsikdo izkoristil priliko, da pojde na zapoznele počitnice; toda dan, ko bo treba pre-stopiti prag neprijaznega po-slojpa, se bliža s strahovito naglico. Bliža se dan, ko bo spet treba vsajati ob pol sed-mih, bliža se dan, ko bodo morale mame preskrbeti za svoje sinove in jim dati težke tisočake za zvečke in knjige, skratka za vse po-trebitve, ki jih dijak potrebu-je za to, da si utira pot v zamotan svet znanosti.

Do tu je vse lepo in prav. Starši že vedo, da ob začetu vsakega šolskega leta ze-lo trpi družinski proračun, še posebno pri onih družinah, kjer je več otrok, in morajo živeti le s tem, kar oče za-služijo.

To je pač stara pesem, to-da z lanskim šolskim letom se je tej pesmi pridružila no-va kitica, letos pa so pridali še drugo.

Kaj pač mislim s to staro pesmijo in z novimi kitica-mi, bo razvidno iz nadalj-njega.

Vsi tisti študenti, ki so se v preteklem šolskem letu 1954-55 vpisali na srednje šole, so v precejšnje nezado-voljstvo staršev morali pla-čati 4.500 lir takse namesto običajnih 410, ki so jih pla-čevali prejšnja leta. Ni treba omeniti, da je bila to pre-cej mrzla prha, saj je med prvim in drugim zneskom kar 1100 odst. poviška. Starši so zaskrbljeni majali z glavami, poleg vseh drugih stroškov za knjige, ki morajo biti vsa-ko leto druge, za nove zve-čke in podobno, je bil po mne-nju očetov in mater ta nov strošek nepotreben.

To je bila komaj prva kit-ca, ki se je pridružila star-i pesmi. Letos so pridali novo kitico, kar pomeni, da so za letošnje šolsko leto takse spet povišali za 20 odst., to se pravi na 5.400 lir.

Kako morejo kar meniti nič tebi nič višje takse za vsa-ko šolsko leto? Kam gre ves

ta denar? Kdo je najbolj pri-zadet s temi nedemokratič-nimi ukrepi? Odgovori so zelo jasni.

Nova italijanska republika-ustava iz leta 1946 jamči vsa-kemu državljanu svobodno študiranje; vendar dohodki šolskih pristojbin ne krijejo izdatkov za vzdrževanje šol in učnega osebja.

Prav zaradi tega so si morali izmisliti novo način, da se do-hodki povišajo. Izdelali so za-kon št. 645 od 9. avgusta 1954, ki predvideva poviša-nje šolskih taks za nadaljnja štiri leta, ne da bi za to vprašali javno mnenje. Pra-vo omejitve je zajelo vse o-blasti, ki so bili s tem prizade-ti. Toda sedaj je prepoznano. Zakon št. 645 od 9. avgusta 1954 je že veljaven in za naslednji dve leti so na-po-vedeni nadaljnji poviški.

Seveda bodo pri tem priza-de predvsem dijaki iz rev-njših slojev. Posledica tega pa je zelo jasna; marsikateri študent, najsi bo še tako spo-boben, bo moral opustiti u-čenje in možnost, da si u-stvari boljše življenje, kajti šola postaja pravi luksuz, ki si ga morejo privoščiti le pe-tični, kakor je danes luksuz imeti avtomobil. To žalostno dejstvo vsakomur ni v skla-du z italijansko ustavo. Razni protesti proti tem nedemokra-tičnim ukrepom so zelo ma-lo zalegli. Izgovarjajo se nam-reč na zakon, ki na žalost deluje že dve leti, in s tem, da država porabi mnogo več za vzdrževanje šolskih pro-storov, učilnic, učnih pripo-močkov in seveda osebja, kot pa znašajo dohodki iz šolskih taks.

Res je, da ima država s šo-lo velike stroške, toda vsak državljan zato tudi pričakuje, da mu šola nudi to, kar mu je brezpogojno potrebno za življenje. Iz te moke pa noče biti kruha; neprimerno učni sistem na srednjih šolah in prekratko šolsko leto ne mo-reta na noben način zagoti-viti uspešnega napredovanja mladine. Po novem pojmo-vanju oblasti je postala to-vašja šola le vir dohodkov, na-mesto da bi bila ustanova, kjer se vzgajajo nove ge-ne-racije, kjer se pripravljajo mladi ljudje, ki bodo v bodo-čnosti zavzeli važne položaje v družbenem življenju. A kot

sem že nekoč trdil, dijak, ki dokonča gimnazij, stopi v življenje docela neprilavljeno, s polno glavo latinskih klasi-kov, a brez najmanjšega poj-ma o stvarnih in koristnih zadevah.

In ker smo že pri tem, da razglabljam kakšne duhovne dobrine nudi šola naši mla-dini, pogledimo še, kaj daje z materialne strani.

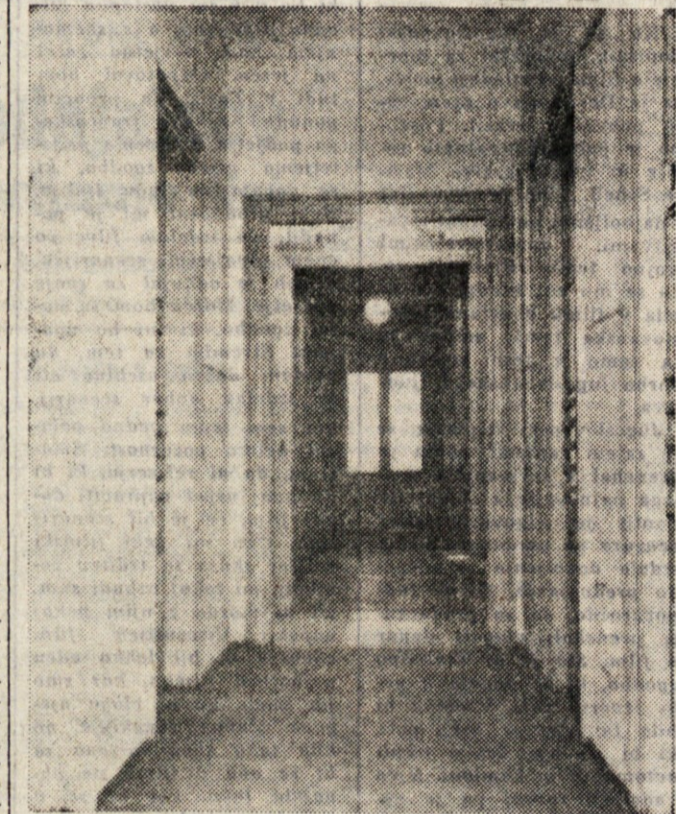
Deset let je že od dneva, ko so na bojiščiš utihle puške; vojna je prizadela o-gromno škodo in zaradi tega so trpela tudi šolska poslo-pja. Od tedaj se je mnogo na-redilo, toda vsega tega je še premalo. Naravni pojav po vsaki vojni je velik porast rojstev; prav zaradi tega je bilo do zaključka šolskega le-ta 1954-55 samo v Trstu pri-bližno 40.000 dijakov. Seveda je za to število študentov po-trebno tudi sorazmerno ve-čilo šol. Ponavljam, naredilo se je mnogo, a ni še dovolj. Se danes, deset let po kon-

čani vojni, so nekatere šole v zelo kočljivem položaju. Naravnost obupen pa je po-ložaj slovenske višje gimna-zije, ki se mora še danes sti-skati v za šolo preurejenih privatnih stanovaljih, kjer si naši dijaki kvartirjo samo zdravje in vido.

Tega seveda ne vidi prof. Diego De Castro, ki objavlja članke o privilegijih, ki jih uživa slovenska šola. Tega tudi ne vidi odgovorne ob-lasti, ki se ne zmenijo za kakšnih okoliščinah študirajo naši srednješolci.

Cas je, da se šolska vprašanja enkrat uredijo; čas je, da se vzpostavi normalna, ne previsoka šolska taksa, pri-merna za vsakega, tudi rev-nega študenta, ki ima talent in smisel za učenje. Zato naj se zakon št. 645 od 9. av-gusta 1954 ukine, sicer bo-tvijo v prihodnjem šolskem le-tu 1956-57 priča poplumnemu povišku šolskih taks.

—LOUIS ABRAM—

Temen hodnik šole v Ul. Lazzaretto Vecchio

PRAVLJICE, PESMICE IN UGANKE ZA NAŠE NAJMLAJŠE

PRAVLJICA O OŠABNIH TROBENTICAH

V deželo je prišla prelepa deklica Pomlad. S svojo ča-robno palčico se je dotakni-la vsega; od najmanjše rasti-linice do največjega drevesa; na vseh je vse ozelenelo in se odelo v prazničen, pomla-danski cvetni plašč.

Pod malim grčkom blizu travnika so pričele cveteti trobentice; najprej je vzdi-gnil glavo oče Trobentac in s svojim krepkim stra-tras zbu-dil mamico Trobento, če ne-kaj dni pa mlade hčerke Trobentice. A kakor je usoda vseh trobentic tega sveta, so te nežne hčerke ostale kma-lu sirote, kajti očka in mami-ka, ki sta bila že nekaj ted-nov stara, sta zatatnila za vedno svoje oči in sta šla tro-bentat na Cvetlični svet.

A mlade trobentice niso dol-go žalovale za starši.

«Ljube moje, poslušajte, kar vam bom sedaj povedala in potem premislite, če je to pa-metno ali ne. Ker imamo na razpolago pet (kakor je naš-estra) lepo ugaženih trobent, bi lahko sestavile majhen or-kester in povabile na ples metulje, komarje, mušice in vse druge bližnje in daljne prijatelje in znance. Videle bi, kako bi bili povabljeni pre-senečeni Odkor so slavne trobentice na svetu, ne pami-živa duša nekaj podobnega. Prepričana sem, da bi v krat-keem bila znana po vsem sve-tu naša slava in ugled! No, sestrice, kaj pravite k temu no-jemu predlogu? Je upra-šila najstarejša Trobentica.

Rožice so se spogledale, na-to pa vse naenkrat odgovori-le:

«O, da, sestrica, toja mi-sel je sijajna! Se danes lahko pričnemo z vajami, hkrati pa lahko pošljemo vabila vsem daljnim in bližnjim znancem za soboto zvečer!»

«Naj le ugažajo», so dejale in se skrivaj hihitale.

Končno je prišla toliko pričakovana sobota. Trobentice so se naučile do tedaj prav lepo igrati in zato so bile brez skrbi. Dan prej so se kupile pri belchah zvrhan lo-nce medu za povabilence in tako je bilo sedaj vse pri-pravljeno.

Okoli osme ure zvečer so pričeli prihajati gostje; naj-prej sta prišla dva sinja me-tuljčka, ženin in nevesta, na-to pa so prišli počasi še vsi drugi povabljeni. Ko so bili vsi zbrani (bilo jih je kakih sto), je najstarejša Trobenti-ca imela kratek govor:

«Cenjeni gostje! Za nocoj ste bili povabljeni na večerni ples. In gotovo ste že vsi u-gažili, kdo bo igral, da boste plesali. Sedaj boste slišali ne-kaj, dragi gostje, česar si go-tovo niste niti v sanjah mo-gli predstavljati; igral vam bo

«Trobentaški orkester», ki ga sestavljamo me, sestre Trobentice. Hočemo vam nekoliko razveseliti, dragi gostje in u-pamo, da nam bo to uspelo!»

Vsi so pohvalili njihovo po-srečeno zamisel z burnim plo-skanjem. Nato pa se je pričel ples in rajanje je trajalo poz-no v noč.

Ko so se naslednje jutro Trobentice zbudile, so se po-menjujoče obrnile do drugih cvetice in ošabne dejale:

«No, prijateljice, ste slišale, kaj se je sinoči tu dogajalo? Ali ste videli, koliko gostov smo tu imeli? Ali ni bilo i-menitno, kaj? Vidite, kaj po-meni biti Trobentica? Kaj vam koristi naš lep vonj, kaj va-se očarljive barve proti na-mi prelepo ugaženim troben-tam?»

«Res je bilo sinoči lepo! so dejale vse druge cvetice in skrivaj zavidele mladim Trobenticam. In do tistega dne so pričele vse cvetice častiti Trobentice in jim dajati prednost v vsaki stvari. Toda pri tem so se Trobentice vedno bolj napihovale in so posta-le vsake dan bolj ošabne. Za-šlovele so dalec naokoli in

ravno ta čast in slava sta jim silihi preveč v glavo.

S časom niso hotele niti več govoriti s svojimi sosedami, tako so postale avoske.

Vsako soboto so Trobentice pisale za ples in to je tra-jalo kar precej časa. Toda na-enkrat se je zgodilo nekaj ze-lo čudnega; Trobentice so po-lagoma druga za drugo izgub-ile svoj glas. Prišla je sobo-ta, prišli so gostje, a ni jim imel kdo pisati, da bi ples-a-li. Zato so se vsi nevolni vra-čali na svoje domove.

Trobentice pa so ostale za-lostne in osramočene. Ko se je drugo jutro pokazalo son-ce na nebu, so se zbudile, a se niso upale pogledati naokoli; vedele so, da govorje že vse cvetice o njihovi sramoti. Zato so obupane sklonile gla-vice in čez nekaj dni umrle.

Saj so bile že stare; a nim-jie med častjo in slavo tako hitro poteklo življenje, da se niso sploh zavedle kdaj. In končno je bila tudi njihova o-šabnost hudo kaznovana: ka-kor so veselo in brezskrbno živele, tako so brez glasu, o-sramočene in od vseh zasmehovane umrle.

MIRYAM

MILAN AMBROŽIČ
Elektro-inštalacijsko pod-jetje — Sprejema vsa naročila in popravila za nove instalacije vseh vrst električnih napeljav. Po-ključite našo št. tel. 29-322. Ul. Boccaccio 10.
SE PRIPOROCAMO!

ARHON
precizna carska
Izredna prodajna cena 5.500
Izključno zastopništvo:
LA GLESSIDRA
Zaloga ur: Longines, Lanco, Moeris, Lancia
Via C. Battisti, 14 - 20121 Milano

MOTOM 48 CC
DELFINO 160 CCM
Postaja za usluge v Nabrežini: FRANC ŠTAMBO
ZNIŽANE CENE

AVTOGARAŽA „Rožan“
TRST - ROJAN - UL. MOREH ST. 7 - TEL. 24-11
privatno tel. 27-240 - (Zadnja postaja filobusne linije)
Prostori za parkiranje avtomobilov in motornih koles - Odprto tudi ponoči - Prevoz potnikov z osebnimi avtomobili - Biti na vse kraje, tudi v inozemstvu

POŽAR ARTEMIO
TOVORNI PREVOZI
TRST - UL. C. BATTISTI 14 - TEL. 44-208
v vse države in v vse inozemstvo

Ribarič Ivan
IMPORT • EXPORT
VSEH VRST LESA IN TRDIH GORNIH
TRST - ULICA F. CRISPI 14 - TEL. 44-208
ULICA DELLE MILIZIE 19 - TEL. 44-208

IMPEXPORT
TRST, UL. C. BATTISTI 14 - TEL. 44-208
Tel. 44-208. Telegr. IMPEXPORT-TRISTE
UVAŽA:
Vsakovrstni les, drva za kurjavo, gradbeni material
IZVAŽA:
tekstil, kolonije, no blago in novine

SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA VSAKOVRSNE KOMPENZACIJE

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

VPRAŠANJE SKRAJŠANJA ŽELEZNISKIH ZVEZ MED TRSTOM IN TRBIŽEM

OBNOVITEV PROMETA MED OBEMA POSTAJAMA NAJ NADOMESTI IZGUBO ZARADI NOVE PROGE

Pod tem pogojem bi lahko goriški gospodarski krogi pristali na gradnjo skrajšane proge med Zagorjem in S. Giovanniem, ki bi se izognila Gorici in Krmini

Iz časopisa smo zvedeli, da je italijanska vlada pripravljena potrošiti 800 milijonov lir za ureditev in razširitev postaje v Ronkah, nadaljnje štiri milijarde pa je pripravljena potrošiti za okrepitev trbiške železnice, zlasti za povezavo Zagorja s San Giovanniem ob Nadiži, to se pravi za zgraditve nove železniške proge, ki bi izpuštila Gorico, Krmino in Kaprivo skrajšala zvezo med Avstrijo in Trstom za 19 kilometrov.

Doslej se govori vedno samo o načrtih, in že nastajajo med goriškimi in trbiškimi trgovskimi krogi kakor tudi v političnih in upravnih krogih različna stališča do tega načrta. Medtem ko je trbiška trgovska zbornica odločno za izvedbo načrta, se goriška trgovska zbornica ob pomoči prefekturice odločno upira takemu koraku, ker bi Gorica izpadla in ker bi s tem kot periferno mesto utrpela veliko moralno in politično škodo bolj kot pa gospodarsko, kajti po novi progi med Zagorjem in S. Giovanniem ob Nadiži bi vozili samo hitri tovorni vlaki na progi Trst-Avstrija.

Glavni razlog za gradnjo nove proge so ugotovitve posebne komisije ministrstva za javna dela in prevoze na krajevni ravni, po katerih predstavlja za italijanske gospodarske krogove v tovrstnem prometu z Avstrijo hudo konkurenco železniška zveza čez Podbrdo.

Goriški gospodarski krogi se zanašajo tudi na obnovitev prometa med gorisko severno in južno postajo, to je med Jugoslavijo in Italijo na goriškem sektorju, kar bi v precejšnji meri koristilo gospodarskemu razvoju našega mesta kakor tudi naše pokrajine.

Po našem mnenju je stališče goriških gospodarskih krogov preveč omejeno in se ne strinja s širšimi potrebami Trsta; zaradi tega smo mnenja, da imajo trbiški gospodarski krogi precej prav, če upajo s skrajšanjem trbiške proge priletnosti avstrijski tovrni promet.

Nikakor pa nimajo trbiški gospodarski krogi prav, ko preprečujejo obnovo mednarodnega železniškega prometa pri Gorici, ker številke dovolj jasno govorijo, da je za severozahodni del Slovenije železniška zveza pri Gorici zelo ugoden prehod za prevoz blaga v Severno Italijo, predvsem pa za gorisko in videmsko pokrajino. Če skušajo nekateri krogi v Trstu ljubosumno ohraniti železniški promet med Italijo in Jugoslavijo samo zase, potem jim moramo povedati, da so v tem vprašanju ozki in da celoti škodujejo.

Vprašanje železniškega prometa pri nas je torej treba rešiti na tak način, da bodo zajamčene predvsem koristi širših slojev: treba je omogočiti skrajšanje železniške zveze z Avstrijo, če bo to prišlo, seveda, poleg tega naj bo v nadomestilo za to moralno in politično izgubo, o čemur govorijo goriški gospodarski krogi, zgradnja novega železniškega prometa z Jugoslavijo, ki nam bo dajala določene materialne koristi.

S tem bo Gorica vsaj z nečim lahko blažila hudo gospodarsko krizo, ki je vlada in poslanci z vso svojo prizadevanostjo ne morejo niti delno odpraviti.

V GRADIŠKI SO USTANOVI

Pokrajinsko zuezo goriških zadrug

Namen Zveze bo tudi širjenje in krepitev zadrugne miselnosti

V skladu z zahtevami in potrebami, ki so jih že večkrat izrazile zadrugne, ki so bile vsake vključene v Furlansko federacijo iz Vidma, je bila 4. septembra v Gradiski uradno ustanovljena Pokrajinska federacija goriških zadrug, ki je obrobna organizacija Državne zveze zadrug in vzajemnih posojilnic; priznana je z dekretom št. 1928 ministrstva za delo in socialno zavarovanje od 12. aprila 1948.

Na ustanovnem kongresu so izglasovali tudi resolucijo, v kateri je rečeno, da se ugotavlja obetajoči razvoj zadrugne duha z ustanavljanjem novih zadrug in s krepitevjo že obstoječih. Zaradi tega je potrebno, da se upravni svet ravna po sledečih smernicah:

1. Ker je glavni razlog za praznino zadrugne priprave, da zadruga lahko marsikaj nudi, morajo voditelji zadrug pojasnjevati, da je treba v sedanjih gospodarskih in socialnih razmerah premagati predvsem tiste ovire, ki preprečujejo uveljavljanje deklativnih pravic, če se hoče zadostiti potrebam zadrug, to se pravi, da je treba uresničiti določila člena 45 ustave, ki pravi, da republika priznava družbeno funkcijo zadrug z vzajemnim značajem in brez zasebnih spekulacij. Zakon predvideva njihovo krepitev z najboljšimi pravnimi sredstvi ter s potrebnim nadzorom jamci za ohranitev njihovega značaja in za dosegajo ciljev.

2. Zaradi odgovornosti administrativnega sveta za delovanje zadrug je treba dobiti, da nima samo upravne naloge, ki jo mora opravljati z največjo previdnostjo ter s spoštovanjem in pravičnim tolmačenjem obstoječih gospodarskih zakonov, kakor tudi z vednostjo, da upravlja skupno imetje, ampak mora tudi voditi ljudi, zaradi česar mora upravni svet zelo dosledno spoštovati zadrugni statut z razširjanjem med zadrugami njegovih načel ter s podvzemanjem vseh tistih družbenih iniciativ, ki pripomorejo k moralnemu kvitu zadrugov ter njihovih družin.

3. Zaradi nadaljnjega uveljavljanja zadrugne gibanja je treba v vsaki občini pokrajine postaviti potrošno kakor tudi zadrugo za zadrugno obdelovanje.

Za dosegajo zgoraj navedenih ciljev.

4. Zaradi odgovornosti administrativnega sveta za delovanje zadrug je treba dobiti, da nima samo upravne naloge, ki jo mora opravljati z največjo previdnostjo ter s spoštovanjem in pravičnim tolmačenjem obstoječih gospodarskih zakonov, kakor tudi z vednostjo, da upravlja skupno imetje, ampak mora tudi voditi ljudi, zaradi česar mora upravni svet zelo dosledno spoštovati zadrugni statut z razširjanjem med zadrugami njegovih načel ter s podvzemanjem vseh tistih družbenih iniciativ, ki pripomorejo k moralnemu kvitu zadrugov ter njihovih družin.

5. Zaradi nadaljnjega uveljavljanja zadrugne gibanja je treba v vsaki občini pokrajine postaviti potrošno kakor tudi zadrugo za zadrugno obdelovanje.

Za dosegajo zgoraj navedenih ciljev.

ŠPORTNI DNEVNIK

Časten poraz Švicarjev proti Madžarski 4:5 (2:3)

Tekmo je odločila šele malce strogo dosojena enajstmetrovka sedem minut pred koncem - Zelo dobra igra švicarskega moštva

LAUSANNE, 17. — Švicarska nogometna reprezentanca je danes doživela časten in ne povsem zaslužen poraz v tekmi z Madžari. 5:4 je rezultat, ki ne govori o veliki premoci zmagovalnega moštva, zlasti se, če je bil dosežen iz nekoliko ostro dosojene enajstmetrovke sedem minut pred koncem tekme.

Številno občinstvo, ki je napolnilo olimpijski stadion v Lausanni, je bilo lahko zadovoljno z igro, ki jo je videlo. Tekma je bila vseskozi zelo živahna, napeta in borbena, toda strogo v mejah dovoljenega. Edino v zadnje četrt ure je kvaliteta nekako popustila.

Prvi zgoditki so kmalu po začetku dosegli Švicarji — ogromno navdušenje med občinstvom. Potem je sledilo deset minut madžarske igre velikega stila; od 21. do 29. minute je madžarski napad popolnoma razbil švicarski zadržanost in dal tri gole. Toda Švicarji so spet uredili svoje vrste in znižali na 3:2.

Kmalu po začetku drugega polčasa je občinstvo že plaskalo iznenadeno, toda sodnik je gol razveljavil. Slabo minuto kasneje četrti madžarski gol, nato pa vedno večji pritisk Švicarjev, katerega plod je bilo najprej 3:4, nato pa izenačenje. Proti koncu so se Madžari vrgli z vsemi silami v napad, da bi izbojeval zmago, toda zadržanost je držal dobro, pa tudi vratar Pernumian se je sijajno izkazal. V 38. minuti je švicarski branilec z roko zaustavil žogo, ki je romala v prečni smeri čez kazenski prostor. Sodnik je nekaj trenutkov okleval, ali ne bi rajši prisodil udarec s 16 m, toda na vztrajno mahanje stranskega sodnika je pokazal na beli krog. Med strahovitim žvižganjem občinstva je streljal Puskas: sicer odlični Pernumian ni niti trenil.

Švicarji: Pernumian; Schmidhauser, Dutoit; Kernen, Vönlanten II, Roesch; Antenen, Meier, Vönlanten II, Ballmann, Mauron.

Madžarski: Fazekas; Buzanski, Varhidi; Raduly (Mahos), Kocsis, Mahos (Hydegkuti), Puskas, Hydegkuti (Tichy). Sodnik: Devillers (Francija).

PRAGA, 17. — Po treh dneh neprenehne dežja je danes spet posijalo sonce v Gottwaldovu (nekdanji Zlin), kjer je danes 137 motociklistov startalo za četrto etapo mednarodne šestdnevne motociklistične dirke. Današnja etapa

LAUSANNE, 17. — Danes se je na občinskem stadionu začelo tekmovalje za mosko lokaletsko prvenstvo drugega razreda.

LUCCA, 17. — Danes se je na občinskem stadionu začelo tekmovalje za mosko lokaletsko prvenstvo drugega razreda. Nastopajo atleti iz Lombardije, Piemonta, Ligurije, Emilije, Benecije, Južne Tirolske, Furlanije, Julijske krajine, Mark in Toskane.

V finalnih tekmovaljih so bili doseženi naslednji rezultati:

Krogla: 1. Comazzoci (Bologna) 13.73 m; 2. d. j. Vené (Lucca) 6.82 m; 3. d. j. Piccini (Pirelli Milano) 3.60 m; 4. m. Annoni (Riccardi) 22.1 m; 5. m. Bonaiuto (Edera Forl.) 59.74 m; 6. m. Nevini (Atletica Livorno) 33.018 m; 7. m. st. 4x400 m: Coin Mestre 3:21.9 m.

Tekmovalje so bo zaključili jutri.

Tumpekovi evropski rekord na 200 m metu jček (2:25.7)

MUENCHEN, 17. — Madžarski plavalec Tumpek je postal včeraj nov evropski rekord na 200 m metuljček s časom 2:25.7. S tem je Tumpek za sekundo in šest desetink popravil dosedajni evropski rekord, ki ga je leta 1951 postavil v istem 25-metrskem bazenu Nemec Herbert Klein.

Na istem tekmovalju je Konrad Nenke (Vzh. Nemč.) dosegel nov nemški državni rekord na 200 m prsno s časom 2:37.4; prejšnji rekord (2:38.6) je od lani pripadal Guentherju Kruschinskemu (Zahodna Nemčija).

Imre Nyeki je preplaval 100 metrov prsto v času 58.8, 400 m pa v času 4:16.

Prejeto: 1. Comazzoci (Bologna) 13.73 m; 2. d. j. Vené (Lucca) 6.82 m; 3. d. j. Piccini (Pirelli Milano) 3.60 m; 4. m. Annoni (Riccardi) 22.1 m; 5. m. Bonaiuto (Edera Forl.) 59.74 m; 6. m. Nevini (Atletica Livorno) 33.018 m; 7. m. st. 4x400 m: Coin Mestre 3:21.9 m.

Tekmovalje so bo zaključili jutri.

Tumpekovi evropski rekord na 200 m metu jček (2:25.7)

MUENCHEN, 17. — Madžarski plavalec Tumpek je postal včeraj nov evropski rekord na 200 m metuljček s časom 2:25.7. S tem je Tumpek za sekundo in šest desetink popravil dosedajni evropski rekord, ki ga je leta 1951 postavil v istem 25-metrskem bazenu Nemec Herbert Klein.

Na istem tekmovalju je Konrad Nenke (Vzh. Nemč.) dosegel nov nemški državni rekord na 200 m prsno s časom 2:37.4; prejšnji rekord (2:38.6) je od lani pripadal Guentherju Kruschinskemu (Zahodna Nemčija).

Imre Nyeki je preplaval 100 metrov prsto v času 58.8, 400 m pa v času 4:16.

Prekinjene partije v Goeteborgu

GOETEBORG, 17. — Prekinjene partije iz XIX kola so se končale z naslednjimi rezultati:

Unizker - Keres 0:1 brez nadaljevanja, Najdorf - Pachmann remi brez nadaljevanja, Panno - Medina 1:0.

Stanje: Bronstein 13 (1), Keres 12, Panno 12 (*), Petrosjan, Szabo 11, Geller 10.5, Filip, Spaski, Pilnik 10, Iljivski 9.5, Fuderer, Najdorf, Pachmann 9, Guimard 7.5 (1), Unizker, Stahlberg, Rabar, Bisguier 7.5, Donner 5.5 (*), Medina 5, Silwa 4.5.

Italijanski jahači osvojili v Beogradu pokal maršala Tita

BEOGRAD, 17. — Italijansko moštvo je zmagalo v najvažnejši tekmi mednarodnega jahalnega turnirja v Beogradu, epokal narodov, in si osvojilo prehodni pokal predsednika republike maršala Tita. Na drugem mestu je francoska ekipa, tretja je Turčija, četrta Romunija, peta Madžarska, šest Jugoslavija. Današnja tekma je obsegala jahanje čez 160 cm visoke ovire. V zmagovalni ekipi so jahal Bettoni, Fines, Marzichi in Medici. Pokal je izročil zmagovalni ekipi predstavnik predsednika republike, generalni major Kupresanin. Vsakemu članu zmagovalnega moštva pa je predsednik Jahanje zveze Jugoslavije, generalni podpolkovnik Mihajlo Apostolski, izročil še osebno darilo maršala Tita — zapeljano uro z inicialkami njegovega imena.

PRAGA, 17. — Po treh dneh neprenehne dežja je danes spet posijalo sonce v Gottwaldovu (nekdanji Zlin), kjer je danes 137 motociklistov startalo za četrto etapo mednarodne šestdnevne motociklistične dirke. Današnja etapa

LAUSANNE, 17. — Danes se je na občinskem stadionu začelo tekmovalje za mosko lokaletsko prvenstvo drugega razreda.

LUCCA, 17. — Danes se je na občinskem stadionu začelo tekmovalje za mosko lokaletsko prvenstvo drugega razreda. Nastopajo atleti iz Lombardije, Piemonta, Ligurije, Emilije, Benecije, Južne Tirolske, Furlanije, Julijske krajine, Mark in Toskane.

V finalnih tekmovaljih so bili doseženi naslednji rezultati:

Krogla: 1. Comazzoci (Bologna) 13.73 m; 2. d. j. Vené (Lucca) 6.82 m; 3. d. j. Piccini (Pirelli Milano) 3.60 m; 4. m. Annoni (Riccardi) 22.1 m; 5. m. Bonaiuto (Edera Forl.) 59.74 m; 6. m. Nevini (Atletica Livorno) 33.018 m; 7. m. st. 4x400 m: Coin Mestre 3:21.9 m.

Tekmovalje so bo zaključili jutri.

Tumpekovi evropski rekord na 200 m metu jček (2:25.7)

MUENCHEN, 17. — Madžarski plavalec Tumpek je postal včeraj nov evropski rekord na 200 m metuljček s časom 2:25.7. S tem je Tumpek za sekundo in šest desetink popravil dosedajni evropski rekord, ki ga je leta 1951 postavil v istem 25-metrskem bazenu Nemec Herbert Klein.

Na istem tekmovalju je Konrad Nenke (Vzh. Nemč.) dosegel nov nemški državni rekord na 200 m prsno s časom 2:37.4; prejšnji rekord (2:38.6) je od lani pripadal Guentherju Kruschinskemu (Zahodna Nemčija).

Imre Nyeki je preplaval 100 metrov prsto v času 58.8, 400 m pa v času 4:16.

Prejeto: 1. Comazzoci (Bologna) 13.73 m; 2. d. j. Vené (Lucca) 6.82 m; 3. d. j. Piccini (Pirelli Milano) 3.60 m; 4. m. Annoni (Riccardi) 22.1 m; 5. m. Bonaiuto (Edera Forl.) 59.74 m; 6. m. Nevini (Atletica Livorno) 33.018 m; 7. m. st. 4x400 m: Coin Mestre 3:21.9 m.

Tekmovalje so bo zaključili jutri.

Tumpekovi evropski rekord na 200 m metu jček (2:25.7)

MUENCHEN, 17. — Madžarski plavalec Tumpek je postal včeraj nov evropski rekord na 200 m metuljček s časom 2:25.7. S tem je Tumpek za sekundo in šest desetink popravil dosedajni evropski rekord, ki ga je leta 1951 postavil v istem 25-metrskem bazenu Nemec Herbert Klein.

Na istem tekmovalju je Konrad Nenke (Vzh. Nemč.) dosegel nov nemški državni rekord na 200 m prsno s časom 2:37.4; prejšnji rekord (2:38.6) je od lani pripadal Guentherju Kruschinskemu (Zahodna Nemčija).

Imre Nyeki je preplaval 100 metrov prsto v času 58.8, 400 m pa v času 4:16.

Prejeto: 1. Comazzoci (Bologna) 13.73 m; 2. d. j. Vené (Lucca) 6.82 m; 3. d. j. Piccini (Pirelli Milano) 3.60 m; 4. m. Annoni (Riccardi) 22.1 m; 5. m. Bonaiuto (Edera Forl.) 59.74 m; 6. m. Nevini (Atletica Livorno) 33.018 m; 7. m. st. 4x400 m: Coin Mestre 3:21.9 m.

Tekmovalje so bo zaključili jutri.

KINO ŠKEDENJ

Predvaja danes 18. t. m. film:

Mešanka iz Sacramenta

Igralci: Randolph Scott in Patrice Wymore

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 18. t. m. ob 17. uri Columbia film

Živeti skupaj

Igralci: Judy Holiday in Aldo Ray

KINO V KRIZU

Danes, 18. t. m. ob 16. uri

„Saharska legija“

Tehnikolor

Igralci: Alan Ladd, Arlene Dahl

Kino na čučinah

predvaja danes 18. t. m. z začetkom ob 16. uri in jutri 19. t. m. z začetkom ob 18. uri film:

Dolina kraljev

Igralci: ROBERT TAYLOR in ELEANOR PARKER

Emporio Barriera

TRST
UL. ORIANI 7 - TEL. 94-4-57
V BILJINI TRGA GARIBOLDI

Pred nakupom oglejte si našo veliko zalogo prvovrstnega sukna za moške in ženske obleke in suknje najboljših tovarn po najugodnejših cenah

A. PERTOT - FODERAMI

TRST UL. GINNASTICA 22 - TEL. 95-998

OBIŠČITE NAS PREPRIČAJTE SE!

da sem se ga poslužil, če so mulci navallili na naš vrt in začeli obrabiti sadje. Kamenja sem se bil že večkrat poslužil in pritiskal na mulce zmerom bliže, kričoč se za kupi grozd. Isto taktiko sem uporabljal tudi, če sem se moral umakati premoci.

Tudi takrat sem vzel v vsako roko kamen, da bi kril v primeru potrebe bratov umik. Toda od tega ni prišlo. Branko je, ne da bi slutil, kaj počel, šel naravnost do roba njive, dregnil s fizolovko v past, ki se je z rahlim treskom sprožila in zagrabila z železjem za palico. Brata je malce streslo, videl sem, da se je za trenutek prestrašila, potem pa pritekel k meni in mi izročil palico s pastjo na njenem koncu. Pohvalil sem ga in snel past s fizolovke. Pa je bila to kraja, tatvina, se prav nič nisem zavedal. Saj je mama ponovno zatrdila, da bi sama najraje pobrala mulcem vse limanice in pasti. V svoji otroški kaznivosti sem tolažil, da je past služila slabemu namenu in da je njena odstranitev nič manj kot zasluženo dejanje. Kaj da bom sam z njo počel, mi prvi trenutek ni bilo jasno.

13.

Branku sem strogo zabijal, naj o vsej stvari molči. Moral se je tega držati, kajti past je ostala moja posest. Če bi bil stari kaj vedel o izmaknitvi, bi bil po vsej priliki prišel obnjo. Mami bi bil sicer dejal, da sem odšel past sosedovemu deku zato, da bi sama najraje pobrala mulce. Mami bi me bila bržkone pohvalila zaradi dobrega namena, toda posvarila bi me bila, da nisem upravičen segati po tujem imetju. Če bi bil pa oče izvedel za moje podvige, bi me bil brez vsakih ovinkov napotil, da past vrnem tja, kjer sem jo vzel.

Past sem najprej skril v »stara kuhinja«. Tam sem jo imel nekaj dni, morda nekaj tednov, da sem se na njeno posest privadil. Hodil sem jo kdaj pa kdaj ogledoval, najbrž sem tudi razložil Branku, ki so ga od nekada zanimali vse vrste stroji in aparati, njen mehanizem.

(Nadaljevanje sledi)

Vladimir Bartol: MLADOST PRI SVETEM IVANU (Druga knjiga)

TEŽKA JE POT DO UČENOSTI

83. Četrto poglavje: NA PRIPRAVNICI ZA GIMNAZIJO - BALKANSKA VOJNA - LOVEC

Omenil sem, kako me je, ko je bila balkanska vojna na visku, kakor na krilih odgnalo domov, da bi čimprej izvedel novice z bojišča. V takih dnevih sem se odločno izognil temu, da bi ubral svojo pot skozi Ljudski vrt. Kajti konkretnost živalskega vrta bi bila za gotovo odtegnila mojo pozornost od navdušenega pričakovanja novih zmag z daljnih balkanskih bojišč.

Toda bodisi tisto, kar sem nazorno gledal v ptičnici ali za ograjo s srnami in v ribnikih, bodisi tisto, kar je netilo moje fantazijo na daljnih balkanskih bojiščih, je vzbujalo v meni žive in pogostoma povsem nazorne predstave, ki so me silile k temu, da bi tako eno kakor drugo izrazil v risbi in sliki. Mama se je jezila, če sem se zamotil v Ljudskem vrtu in prihajal prepozno domov h kosilu. Prav tako jo je navdajalo z negotovanjem, če me ni mogla odtrgati od časopisa in spraviti k jedi. Najteže pa ji je bilo, priklicati me in krogelnico, če sem se lotil risati tisto, kar se mi je bilo med potjo v fantaziji zgostilo v konkretno vizijo. Pozneje je večkrat pripovedovala, kako sem privihral kdaj domov in se z nahrbtnikom s knjigami na hrbtu, kdaj tudi še s pelerino na sebi hitel risati razne živali ali prizore z balkanskih bojišč. Takrat da me je morala naravnost s silo odtrgati od risane mape in me pritirati k kosilu.

Moja prva tih misel je bila, ko sem poslal Mašenko po »višcade« na »Zemljo«, da bi si nalovil ptičev in si polagoma ustvaril podobno, čeprav manjšo ptičnico, kakršno sem videl v Ljudskem vrtu. Ko se na limanice ni ujel noben ptiček, sem začel misliti na druga sredstva, po katerih bi končno prišel do tako zaželenega živega in operjenega zaklada.

Položaj doma je bil tak, da je mama po izkušnjah z mackami, pa tudi ob raznih prilikah z žuželkami splošno razglasila moje veliko usmiljenje in sočutje do živali. Mislim, da v meni v resnici ni bilo nobene okrutnosti in da živali zares nisem mogel videti trpeti. Toda tu se je v moja čustva začel naenkrat vmesavati nov činitelj: bil sem strasten zbiratelj najrazličnejših stvari in moji želji, da bi si ustvaril lastno ptičnico z živim in krilatim inventarjem, je nenadoma priskočila na pomoč verjetno na tihem še že dolgo porajajoča in naenkrat z vso silo prebujena lovska strast. Niti na misel mi ni prišlo, da bi bil prošla doma, naj bi mi dali denar, da bi si omislil lovska sredstva. Vedel sem prvič, da bi mi jih za tak namen nikoli ne dali, ko je bilo sredstvo še za obleko, obutev in šolske potrebščine premalo. Drugič pa tudi nisem hotel porušiti mamine vere v moje usmiljenje in legende, ki se je bila iz te vere skuhala, ko sem še sam na pol verjel vanjo.

Moral sem priti torej do lovskih sredstev po drugi poti. Tako sem bil poslal Mašenko po limanice in tako sem končno navedel tri leta mlajšega Branka, da mi je z mojo zvijačo pribavil iz sosednega vrta prvo avtentično past.

Pripovedoval sem o tem, da je sosedov deček streljal ptičce s flobertovko in da je po dvoriščnem vrtu nastavljal pasti. Tako past sem nekod videl nastavljenjo na spodnjih rogovilih drevesa, ki je raslo na sosedovem dvorišču nekaj korakov pod našo njivo. Past je bila jeklena in na vzmet, kakršne uporabljajo v različnih velikostih za lov na misli, podgane, lisice in celo volkove. Na železni bodici je bilo za vabo nasajeno koruzno zrno in iz te okoliščine sem sklepal, da je past nastavljena ptičam.

Najprej me je obšlo morda bolj, morda manj, iskreno zgražanje nad početjem sosedovega dečka. Prav gotovo sem bil tudi malce ljubosumen na to, da ima sosedov deček stvarno možnost in neovirano pooblastilo, da sledi svojemu lovskega nagonu. Rekel sem si s kazuistično logiko umsko razvitega dečka: če bi mi izmaknil past, bi ohranil življenje tolikim in tolikim ptičam. Zato bi bilo tako dejanje hvale vredno in mami dopadljivo. Toda deček po vsej priliki kdaj pa kdaj pogleda na nastavljeno past in če bi videl, da stikam jaz tam okrog, bi utegnil posumiti, da imam kakše slabe namene. Branko je še otrok in da bi njemu prišlo na misel, izmakniti past, tega si sosedov deček za gotovo ne bo mislil.

Poklical sem Branka, ga peljal na konec njive in mu pokazal okroglo majhno železje med rogovili na drevesu. »Ali vidiš tisto rumeno zrno sredi železnega obroča?«, sem ga vprašal.

Sprva morda ni razumel, toda počasi sem mu šepetaje dopovedal, kaj mislim.

»Dobro si zapomni: dal ti bom palico, ti boš z njo podrezal v tisto zrno, nekaj se bo sprožilo, ti boš pa hitro potegnil palico k sebi in mi jo prinesel.«

Nič mi nisem povedal, da je tisto železje past za ptičje in da je moj namen, da jo z njegovo roko izmaknem sosedovemu dečku. Potegnil sem brata med renoglevo drevesca in mu tam za kupom gnojia, ki ga je oče nasul po njivi, izročil dolgo fizolovko. Ko sem se enkrat pregledal celotno prizorišče in se prepričal, da sosedov deček ne preži za nobenim oknom, sem poslal brata k izvršitvi nakane.

Udusil sem slabo vest in premagal utrip srca. Za vsakim kupom gnojia sem imel že od prej pripravljeno kamenje,